

El Bisbe Francesc, amb el seu rol de bisbe delegat per al patrimoni ha ajudat a fer aflorar el ric i ample llegat que la fe en el Ressuscitat ha afaïçonat a tots el racons del nostre País.

JOSEP MARIA RIBA

El Papa Francesc ha afirmat diverses vegades el valor universal de Jerusalem, que va més enllà de qualsevol consideració de les qüestions territorials

JOAN ENRIC VIVES

Aquella imatge de Kim Phuc, amb la pell cremada, personificava la crueltat de la guerra, que sempre la paga la gent més indefensa, com passa ara amb els ucraïnesos.

JOSEP MIQUEL BAUSSET

EL BON PASTOR

Revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 147
Juliol 2022

Any XIII

Pòrtic.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
La nena del napalm.....	6
JOSEP-MIQUEL BAUSSET	
El bisbe Francesc Pardo, renovador de la mirada eclesial al patrimoni cultural	7
JOSEP MARIA RIBA	
Un crim contra Déu i contra la humanitat.....	10
NORBERT MIRACLE FIGUEROLA	
Inflació.....	12
FRANCESC XAVIER BISBAL	
Homilia en la solemnitat del <i>Corpus Christi</i>	13
MAURO-GIUSEPPE LEPORI	
L'exposició del Santíssim Sagrament.....	15
JOSEP TEIXIDÓ	
L'acompanyament, un servei de l'Església.....	16
ANTONIO RODRÍGUEZ MORENO	
El Sínode a Tortosa, regal de Déu providencial.....	18
JOSÉ-LUÍS ARIN	
Jerusalem, ciutat cristiana, jueva i musulmana.....	22
+ JOAN ENRIC VIVES	
"De viatge amb Jesús"	23
EDUARD REY	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig. Sota el patrocini de la *Càtedra de Teologia Pastoral Josep Pont i Gol*

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH
Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

Després de parlar dels tres enemics i dels tres amics de l'ànima, ve l'hora de tancar les reflexions que hem anat fent durant aquest curs, des del mes de setembre de 2021, amb un èmfasi especial en el tema de l'amor. Ara, cal precisar que la persona cridada a viure el que hem anat descabdellant, és l'home espiritual. I que això es viu no de manera atemporal sinó en un temps difícil, el nostre. Ja en la carta als Efesis llegim aquesta frase: «els temps que vivim són dolents» (5,16). Cal, doncs, viure el dia a dia, l'avui, el temps present, sense deixar-nos afeixugar per la dificultat del present ni per la pregunta sobre el demà, sobre el futur, segons allò que diu Jesús mateix: «cada dia en té prou amb els seus maldecaps» (Mateu 6,34). Cert que hem de viure oberts al futur de l'Evangeli del Regne i a la seva plasmació en la història humana, però, com remarca igualment Jesús amb una punta d'ironia, «el demà ja es preocuparà d'ell mateix» (íbidem).

Cal viure, doncs, el moment present, sabent que és carregat de sorpreses. Qui ens podria dir, per exemple, quan va començar el 2022 que assistiríem a una guerra dins Europa i a una remilitarització general dels estats europeus, a un encariment dels productes bàsics i a un emprobriment de moltes famílies d'arreu del món? La guerra no resol res i castiga els més febles, com veiem en la martiritzada Ucraïna. I la violència contra els immigrants, atrapats entre la misèria i la mort, deixa un rastre de sang, com acaba de succeir en la vergonyosa massacre d'africans subsaharians a la frontera de Melilla. Molts pensen que estem perdent l'ànima i que pel món s'estén una taca de deshumanització que arriba a fer-nos estranys a nosaltres mateixos.

Més que mai, en aquest context, cal que emergeixi l'home espiritual. En temps incerts i treballats per múltiples contradiccions i contraposicions, on molts es refugien en la dimensió empírica i sensorial de la vida i busquen resultats al més curt termini possible, la dimensió espiritual esdevé decisiva per no perdre l'orientació i quedar submergit en la recerca d'un mateix. És temps, doncs, d'una vida espiritual activa, constant, perseverant, no dictada pels vaivens ni pels capricis. No ens podem adormir ni abaltir, sense vigilància del cor, sense atenció a la pròpia feblesa. La tensió espiritual es mesura per la vida de pregària, que ens col·loca davant de Déu i de la seva misericòrdia. Déu no és lluny sinó a prop, però la descoberta de la seva presència tan sols arriba quan ens adrecem a ell, quan li parlem de tu a tu. No calen paraules eloqüents, ni grans discursos, ni inculpacions ni exculpacions, ni sentiments de culpa ni excuses que pretenen justificar-ho tot. Davant de Déu som uns infants que no saben dir moltes coses, però que es mostren davant del Pare tal com són.

L'home espiritual no es posa davant de Déu amb l'arrogància del qui es té per bo ni amb l'angoixa del qui n'espera un càstig. Déu no és inexorable. Judica sense ser justicier, corregeix amb misericòrdia, et posa davant de tu mateix sense esclafar-te, és compassiu fins a mil generacions. Un dels drames del nostre temps, com va explicar sant Silvà del Mont Athos, és que els éssers humans no coneixen Déu, no saben qui és. Se'n construeixen una imatge que és més semblant a un ídol que no pas a la seva persona. O bé l'ignoren i el substitueixen per altres ídols davant els quals dobleguen el genoll. L'home espiritual, que ha viscut en la pròpia carn el pas de Déu, que s'ha tret les sandàlies com Moisès i ha sentit el ventijol com Elies, té la sort d'haver-se trobat amb el Déu de l'amor sense límits, amb aquell Déu que és alhora a dalt del cel i aquí baix a la terra, que no defuig d'apropar-se a cap dels seus fills.

L'home espiritual no troba Déu isolant-se del món, practicant una pregària de direcció única que el reclogués en un espai tancat. La mística cristiana és mística dels ulls oberts, d'ulls que miren al món i en donen gràcies. El món va ser estimat per Déu abans de ser creat, i va ser creat perquè el desig d'amor de Déu envers la creació i, en particular, l'ésser humà, era tan fort en ell que només podia descansar en una creatura que fos imatge seva. De fet, l'home espiritual no contempla el món com una possessió de la qual pogués disposar tirànicament, no se sent propietari d'una terra que li ha estat regalada, no menysté l'equilibri del creat ni la seva harmonia. Des de l'Edèn sap que la creació l'antecedeix i que, quan ell arriba a la terra, tot està a punt perquè hi pugui desenvolupar la seva dimensió espiritual, divina. Per això tot pot ser transformat en bé i bellesa, perquè el bé i la bellesa estan inscrits en el disseny de Déu sobre tot el creat.

L'home espiritual es distingeix per la seva sensibilitat, pel seu sentit afinat de comprensió de la realitat i pel tracte que dispensa als altres i a la creació sencera. En aquest sentit, la crisi d'espiritualitat que vivim es manifesta particularment en l'augment de la violència. Aquesta esdevé un dels indicadors d'una època que sembla retrocedir, ja que el progrés tecnològic, indubtable, no es correspon amb el progrés espiritual. Més aviat, es constaten situacions i comportaments en els quals s'esquerden coses tan fonamentals com el respecte de la dignitat de l'altre, del ferit, del malalt, de l'ancià, del descartat, del pobre. L'ús i l'abús del propi poder, per petit que sigui, converteix la persona en autosuficient i el «jo» s'afirma fins al punt de creure's un absolut. D'aquí sorgeix una relació amb els altres, que passa per la frivolitat en les pròpies opcions i compromisos: tot es torna fràgil i relatiu, llevat dels sentiments i emocions, precisament allò que és més inestable o susceptible de canviar ràpidament. L'home espiritual lluita perquè les coses inestables no l'engoleixin, perquè es mantingui en ell l'únic absolut: el Déu de l'amor.

Aquest Déu té uns aliats aquí a la terra, que garanteixen la fortalesa de la vida espiritual: els pobres. L'home espiritual no és un ésser perdut a les altures, desarrelat, que es refugiés en un àmbit de selectes. L'home espiritual no pot caure en l'orgull, segons allò que diu el Magníficat: deposuit potentes de sede et exaltavit humiles (Lluc 1,52). El «soli» dels poderosos és l'orgull del qui es mira des de dalt els més petits, els ignorants, els

senzills, i no en fa cas. Maria és un d'aquests. Quin dels homes espirituals de l'època s'hauria fixat en aquella noia de Natzaret? Però va ser ella a qui Déu va exaltar posant-la al bell mig de la seva història de salvació. Aquest, el centre, és el lloc dels pobres en la història espiritual de la humanitat. Per això l'home espiritual no posa els pobres als marges, a la perifèria. Ben al contrari, fa com Jesús, el qual, quan va ser preguntat pels deixebles sobre qui era el més important del Regne del cel, «va cridar un infant (i) el posà enmig d'ells» (Mateu 19,2). El pobres han d'ocupar el centre de la vida, de l'Església i de cada deixeble. L'amistat amb els pobres és un dels fonaments de la vida espiritual.

L'home espiritual està cridat a salvar el món, a preservar-lo de l'amor per un mateix, a posar-hi llavors de consol i d'esperança, a portar-lo al coneixement de Jesús i del seu Evangeli. Farà això si és home de pau, si coneix la pau del cor, si porta la pau en el que diu i en el que fa, si la seva bona notícia no és el conflicte sinó el diàleg, si la seva cura pels més petits és una de les seves preocupacions majors. L'home espiritual és un portador de l'Evangeli, un herald d'un món divers, que supera les malalties de la violència i de l'arrogància. L'home espiritual practica la mansuetud, s'ajup quan convé, porta al cor «els sentiments que tingué Jesucrist» (Filipencs 2,5). L'home espiritual és l'home de les benaurances.

Bon estiu!

Presents com el llevat

La nena del napalm

JOSEP-MIQUEL BAUSSET

*monjo del monestir de Santa Maria de
Montserrat*

El 8 de juny de 1972, ara fa 50 anys, una nena vietnamita, Kim Phuc, va ser protagonista (involuntàriament), d'una impactant foto que va donar la volta al món. Aquella imatge sintetitzava l'horror de la guerra del Vietnam: una nena de 9 anys, despallada, corrent, plorant pel dolor provocat per les cremades de les bombes que els EEUU llançaren per "error" sobre Trang Bang, un petit poble situat al nord de Saigon.

50 anys més tard d'aquell dia fatídic, Kim Phuc participà, l'11 de maig passat en l'audiència del papa, juntament amb l'autor d'aquella foto, Nick Ut, guanyador d'un premi Pulitzer el 1973 per aquella imatge. Kim Phuc i Nick Ut entregaren al papa Francesc una reproducció d'aquella foto, amb la nena del napalm, en carn viva pel líquid inflamable de les bombes americanes.

Aquella imatge de Kim Phuc, amb la pell cremada, personificava la crueltat de la guerra, que sempre la paga la gent més indefensa, com passa ara amb els ucraïnesos. Aquella foto recorregué el món i la nena del napalm hagué de passar 14 mesos a l'hospital per tractar les cremades provocades pel napalm.

En una entrevista que li van fer el 2015, Kim Phuc recordava que després d'aquell 8 de juny d'ara fa 50 anys, "no podia trobar la pau. Volia desaparèixer. Fins i tot desitjava la mort. Pensava que si moria, no hauria de patir, mental, física i emocionalment".

Però el que la va salvar, com va explicar ella mateixa, va ser "la fe en Déu". El 1982, deu anys després de l'horror del napalm, Kim Phuc començà a estudiar textos religiosos per tindre una resposta al que li havia passat: "Crec que la meua fe va ser la que m'ajudà a abraçar la meua vida de nou. Vaig resar molt demanat ajuda, perquè volia continuar endavant, casar-me, tindre fills. I quan Déu em va concedir això, a partir d'aquell moment, vaig aprendre a perdonar". D'aquesta manera, Kim Phuc va fer les paus amb aquella foto, que abans odiava. Criada en una religió politeïsta, Kim Phuc va descobrir la Bíblia als 19 anys i el 1982 es va convertir al cristianisme.

Posteriorment, va estudiar medicina i fundà una organització benèfica per ajudar els nens que són víctimes de la guerra. Ara Kim Phuc utilitza la foto de fa 50 anys, com un instrument de pau i per això l'ONU la va designar ambaixadora de bona voluntat.

Uns anys després d'aquell fet horrorós, la nena del napalm deia també: "El perdó m'alliberà de l'odi. Encara tinc moltes cicatrius al cos i encara tinc dolors forts, però el

meu cor és net. El napalm és molt poderós; però la fe, el perdó i l'amor tenen molt més poder”.

Aquella foto d'avui fa 50 anys, és un crit contra la barbàrie de la guerra i un clam a favor de la pau, el diàleg i l'entesa entre pobles, cultures i religions. La crida del papa Francesc demanant la fi de la indústria bèl·lica (amb els diners tacats de sang d'aquells que fan negoci amb la venda d'armes), és més urgent que mai, perquè els homes ens reconeguem germans els uns dels altres. I la fe en Déu, com ha dit Kim Phuc, és el camí per una autèntica fraternitat.

El bisbe Francesc Pardo, renovador de la mirada eclesial al patrimoni cultural

JOSEP MARIA RIBA
prevere del bisbat de Vic
vicari general

La presència i el paper del bisbe Francesc Pardo en el SICPAS: - Secretariat Interdiocesà de Conservació i Promoció de l'Art Sacra) – ha estat cabdal: ha facilitat una mirada nova al patrimoni i ha set forjador de sinèrgies perquè aquest sigui percebut com a un llegat que cal posar en valor de manera col·lectiva.

Tot comença el dia 11 de maig del 2011, en la reunió de bisbes de la CET. En aquella sessió, es presenta el projecte *Catalonia Sacra*, i els bisbes acorden encarregar l'àmbit interdiocesà de les qüestions relacionades amb el patrimoni cultural a Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona. I aquí comença l'acció del bisbe Francesc com a nova baula d'una cadena ja llarga en la camp de l'acció potenciadora del patrimoni cultural de l'Església catalana.

La seva il·lusió, la seva força, la seva responsabilitat, la seva energia, la seva intuïció, ... es posen en marxa des del primer minut. Parlant amb el secretari del SICPAS, ja marca l'ordre del dia de la reunió que hi havia programada per quinze dies més tard. Un ordre del dia que recull els tres eixos de treball que protagonitzaran els següents 10 anys: no perdre de vista la finalitat del SICPAS, *Catalonia Sacra*, i el diàleg amb les administracions.

Des del primer moment marcà el seu to, sempre amb confiança envers tots els membres del SICPAS i la seva finalitat. I des d'aquest moment no fallà mai en cap reunió, i va estar sempre a punt per rebre'ns a Girona a parlar de com encarar temes més punyents. Va afrontar les reunions amb els seus germans bisbes, va aconseguir que el SICPAS tingués NIF propi per poder optar a subvencions, va exportar arreu de l'estat i més enllà la proposta catalana del treball amb el patrimoni cultural. Estava satisfet quan comparties amb ell alguns èxits amb *Catalonia Sacra*. Apassionat pel treball amb l'administració, sempre valent per defensar la naturalesa del nostre patrimoni: patrimoni privat de vocació pública. Dialogant en totes les reunions, i fent servir sempre el sentit pràctic mirant de simplificar els temes que podien ser un xic conflictius. Animant-nos a fer una bona estadística de les inversions fetes en Patrimoni als bisbats per posar les coses al seu lloc.

Jo l'he percebut com a persona de gran intuïció i de confiança extrema. Aquestes dues qualitats han facilitat que el SICPAS avancés i fos un veritable referent a nivell eclesial, i entès com a interlocutor vàlid per les diferents administracions civils.

Al meu entendre, el bisbe Francesc ha liderat la quarta gran onada en la història de la promoció del patrimoni Cultural eclesial.

La primera onada va ser marcada per tres grans bisbes: Morgades, Messeguer, i Riu -seguits després per d'altres- que crearen els museus diocesans, amb la finalitat de conservar el patrimoni, preservar-lo de l'expoli i per formar als seminaristes, per no perdre els orígens i conèixer la fe d'un poble. Tot un treball i un estil que va quedar truncat per la guerra civil.

El segon moment ocupa el temps de la post-guerra, protagonitzat per un treball de formigueta de moltes persones, sobretot d'eclesiàstiques, que van posant en valor, silenciosament, el gran patrimoni que malgrat tots els avatars s'ha guardat en sagristies, esglésies, rectories, catedrals, monestirs, arxius, cases particulars,... Es fa recerca arqueològica, historiogràfica, es fa conscienciació de conservació en les restauracions arquitectòniques i en el tractament del patrimoni moble, etc. Els museus fan de salvaguarda, i van adaptant-se també, en la mesura de les possibilitats, a nous criteris museogràfics, i esdevenen veritables "santuaris", espais on la memòria d'un poble és ordenada, inventariada, mostrada com a veritable llegat de la comunitat creient.

Cal remarcar aquí el treball extraordinari dels arxivers, cabdal, de sistematització de la informació i de recollida d'arxius dispersos cap a llocs segurs. Un treball imprescindible per poder aprofundir en els orígens i en l'evolució del nostre poble i de la nostra Església.

Una tercera onada és la creació del SICPAS i el moment de les grans exposicions d'art d'abast nacional, com ara *Thesaurus* i *Mil.lenum*: la consolidació i la presència pública del patrimoni eclesial en la primera fila de la cultura del país.

El quart moment, encapçalat pel bisbe Francesc, és el que comença el juliol del 2012 amb la presentació pública de *Catalonia Sacra*, un projecte treballat pas a pas, amb ambició des del primer moment però forjat graó rere graó, sense córrer, consolidant cada moviment. Un projecte d'ajut mutu en l'interior de l'Església. Aquest projecte forjat per molts és el que el bisbe Francesc va fer possible en les seves materialitzacions més recents; gràcies a la seva participació, el procés va anar més enllà de l'activisme cultural per a fer créixer una consciència del valor del patrimoni per a tota la societat.

El Bisbe Francesc, amb el seu rol de bisbe delegat per al patrimoni ha ajudat a fer aflorar el ric i ample llegat que la fe en el Ressuscitat ha afaïçonat a tots el racons del nostre País. El crismó dels Prats del Rei, les pintures de Pedret, el retaule major de santa Maria de Castelló d'Empuries, la mare de Déu del Blau de Lleida, les pintures de Santa Maria de Terrassa, el retaule de la Mare de Déu de l'estrella de Tortosa, la Capella dels Dolors de Mataró, l'enterrament del Crist d'en Llimona a Vilafranca del Penedès, el santuari de la Bovera. Els frontals, els retaules, l'orfebreria, la música, els poemaris, els inventaris, devocionaris,... ermites, santuaris, capelletes padrons,... que van acaronant els diferents colors que omplen el País de nord a sud i d'est a oest. És el TESTIMONI de la fe que ha anat arrelant al llarg dels segles en el nostre País i com a tal hem de treballar per la seva bona conservació però també per fer-la emergir com un veritable ressò captivador en els moments que vivim, ressò que s'ha de sentir en el món de l'art d'avui per no perdre de vista que el Pare va ser el primer escultor, i que la remor del poema de la Creació té molt més d'art contemporani del que ens pensem.

A TALL DE CLOENDA:

En Dani Font coordinador de *Catalonia Sacra* i nineta dels ulls del Bisbe Francesc respecte a *Catalonia Sacra* escrivia en motiu de la seva mort:

“No us descuideu de la contemplació”, va concloure el bisbe Francesc en una trobada a Besalú on parlàvem de *Catalonia Sacra* i del turisme religiós, després que nosaltres haguéssim anat parlant dels valors culturals, artístics, litúrgics, del nostre patrimoni cultural. Ens va sorprendre, una vegada més, la seva capacitat per no perdre el nord.

Un crim contra Déu i contra la humanitat

NORBERT MIRACLE FIGUEROLA

prevere de l'arquebisbat de Tarragona

rector de la parròquia del Vendrell

La cruel guerra a Ucraïna ens fa veure l'horror de la mort i la destrucció dia rere dia a les ciutats i al camp, i el drama dels exiliats que travessen Europa ens porta a descobrir històries d'ajuda, de solidaritat i d'amor. No apareixen sovint als informatius de la televisió, més donats a retransmetre les edificacions derruïdes, les corrues dels fugitius i fins i tot les imatges dels "drons" en el moment que deixen caure la seva càrrega mortífera sobre les posicions enemigues.

En algunes publicacions com les pàgines de l'agència *Fides*, d'Ajuda a l'Església Necessitada, o també les pàgines de vatican.news, descobrim testimonis impressionants com ara el dels preveres de l'Església grecocatólica ucraïnesa que celebren regularment la "Divina Litúrgia" en una de les estacions de metro al centre de la capital Kíev. També els catòlics de les diòcesis occidentals del país més allunyades del front de guerra, que acullen en convents, monestirs i cases particulars una multitud de desplaçats. El monestir de les religioses de Sant Josep de Lviv, per exemple, s'ha convertit en un punt per on passen milers de persones per descansar i refer forces, abans de continuar el viatge fora d'Ucraïna o cap a altres indrets del país.

A més de l'exercici de la misericòrdia envers les víctimes del conflicte no falta la veu valenta dels pastors d'aquelles esglésies, en particular l'arquebisbe major de Kíev, Mons. Sviatoslav Shevchuk que no es cansa en recordar que no podem restar indiferents davant el que passa al seu país. També l'exarca de Donetsk denuncia amb valentia: «la tàctica de guerra de l'exèrcit rus és molt ferotge: primer bombardegen i destrueixen ciutats o pobles, mentre moren els civils, i després avancen» i afegeix «el perill es troba arreu de l'exarcato, però els sacerdots, que són 53 en total, continuen servint a les seves comunitats».

El papa Francesc, en la línia dels seus predecessors, ha demanat insistentment que les "armes callin" i ha enviat els cardenals encarregats de les obres de caritat i justícia a Ucraïna a trobar-se amb la gent i amb els pastors d'aquella nació per fer-los arribar la solidaritat i la proximitat del bisbe de Roma.

Els bombardejos i el treball de l'Església en favor de la pau m'han fet recordar una «petita» història de casa nostra a meitats del segle XIX.

En aquell període convuls de la meitat del segle XIX a Espanya, enmig de les guerres carlines i pronunciaments i contrapronunciaments de militars d'un i altre costat, el general Joan Prim va exigir declarar la majoria d'edat d'Isabel II i la fi de la regència d'Espartero. Una conseqüència d'aquesta decisió del general reusenc va ser que el general Martín Zurbano va assetjar la ciutat natal de Prim i va iniciar, com s'acostumava a fer, el bombardeig de Reus. Era el juny del 1843.

Dues dones coratjoses, Sor Lluïsa Estivill i Sor Maria Rosa Molas, en aquell moment filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paul, que atenien l'hospital de Reus i una escola de nenes pobres, davant la destrucció de cases i la mort de tantes persones decidiren actuar. Amb l'antuència de l'alcalde i del prior de Sant Pere de Reus, sortiren de la ciutat, travessaren la línia de foc i, prostrades davant del general Zurbano, van implorar la fi dels bombardejos i el compromís de no saquejar la ciutat, que el general havia promès als seus soldats. El gest de les dues dones va impressionar tant Zurbano que va accedir a les seves peticions i els ciutadans de Reus salvaren vides i béns.

Tristament, quasi dos segles més tard, els bombardejos sobre les ciutats ucraïneses continuen avui sobre escoles, grans magatzems, teatres, vivendes... com n'hi hagueren al llarg de tot el segle XX sobre Londres, Dresden, Roma, Gernika, Barcelona, Hiroshima, Belgrad, Bagdad... i tants i tants altres llocs.

L'ensenyament de l'Església sobre els bombardeigs és diàfan: «Tota acció bèl·lica que tendeixi indiscriminadament a la destrucció de ciutats senceres o d'extenses regions junt amb els seus habitants, és un crim contra Déu i la humanitat que cal condemnar amb fermesa i sense vacil·lacions» *Gaudium et Spes* 80.

Inflació

FRANCESC XAVIER BISBAL

*prevere del bisbat de Vic
delegat de mitjans de comunicació*

Està en boca de tots. Les tensions de la crisi econòmica causada per l'aturada pandèmica -una menor oferta que no pot fer front a la demanada, els anomenats 'colls d'ampolla'-, l'augment dels preus de l'energia i la situació de guerra han provocat una pujada continuada dels preus dels béns i serveis que no es veia des dels anys vuitanta del segle passat. És el fenomen de la inflació.

La inflació afecta a tothom, però especialment a les rendes més baixes que veuen com llur poder adquisitiu es va reduint i afecta greument les necessitats més primordials. En les recents memòries de Càritas, en cada diòcesi, amb motiu del Dia de la Caritat, s'ha posat de manifest com ja es va notant com la inflació d'aquests últims mesos està obligant a destinar unes majors partides econòmiques per a cobrir despeses bàsiques: les càritas parroquials i altres plataformes socials de l'Església veuen com s'estan multiplicant les demandes d'ajuda per pagar la llum, l'aigua, els aliments, el lloguer...

La història del fenomen de la inflació recorre la història de la humanitat i de l'economia. El cas més extrem i conegut, és el de la hiperinflació alemanya entre 1921 i 1923. Keynes va estudiar el fenomen i a la tesi clàssica que la inflació estava estretament lligada a l'oferta monetària -l'emissió de marcs per pagar les reparacions de guerra fou la causa del cas germànic- va apuntar altres factors com increments de demanda no correspostos per l'oferta, o la inflació de costos. Però tot i la hiperinflació alemanya és el cas més conegut, la inflació ha estat també molt present en economies llatinoamericanes, que a vegades han vist com la seva economia -la real, la de les famílies, empreses, comerços- estigués distorsionada per la volatilitat i devaluació de llurs monedes. Unes nacions que s'han vist a vegades subjectes a unes variacions semblants a la d'un casino de jocs.

No hi ha en la doctrina social de l'Església, que jo sàpiga, una aproximació profunda que s'hagi ocupat del fenomen de la inflació, tot i que les seves conseqüències soscaven tots els seus principis del que ha de ser una economia justa. Sí que se'n va ocupar l'Escola de Salamanca, molt segles abans de Keynes, que ja va diferenciar entre la inflació causada per una manipulació governamental i una mera pujada de preus. Dues grans figures d'aquesta escola, el jesuïta Juan de Mariana (1536-1624), conegut per la seva defensa del tiranicidi, que va acabar a la presó per enfrontar-se a la política inflacionista de Felip II, i la del jurista i eclesiàstic Diego de Covarrubias (1512-1577). Ambdós pensadors van veure l'empobriment i els greus efectes de la inflació sobre el comerç i les classes més baixes.

Avui, la inflació encara provoca una exclusió sense treva de les economies més senzilles i tot plegat està essent silenciada pel soroll mediàtic d'uns polítics i sindicats enredats en batalles ideològiques i sense capacitat de mirar al llarg termini. Veurem fins quan durarà aquest silenci.

Al servei de l'Evangelí

Homilia en la solemnitat del *Corpus Christi*

MARCO-GIUSEPPE LEPORI, O.CIS.
abat general de l'orde cistercenc

El miracle de la multiplicació dels pans i els peixos, que la litúrgia ens proposa en aquesta solemnitat per commemorar el sagrament del Cos i Sang de Crist, s'esdevé justament en el moment en què tot declina i s'exhaureix. El dia s'acaba, el sol es pon a l'horitzó, i amb ell la llum i l'escalfor. Els deixebles fan notar a Jesús que les provisions de menjar i, doncs, les forces dels milers de persones aplegades allí per escoltar-lo, s'han exhaurit. Jesús proposa als deixebles de posar remei a aquesta necessitat, però ells responen, una mica espantats d'aquest encàrrec impossible, que tenen només el mínim necessari per a ells: cinc pans i dos peixos. Fins i tot la proposta que fan d'anar a comprar pa per a cinc mil homes respon només a la preocupació de fer entendre com n'és d'impossible i absurd pensar de poder-hi reeixir. No tenien certament prou diners per a comprar tant de pa, i en quin poblet se'n podria comprar a aquella hora tardana? I com portar-lo fins allí?

Hi ha moments en què tot s'ha acabat, tot és impotent, tot manca, i l'home es troba confrontat al límit insuperable de les seves forces, dels seus mitjans, de la seva generositat i capacitat.

Jesús sembla que en té prou que els deixebles mesurin els propis límits, la pròpia impotència. Li basta que reconeixin que, tots sols, no poden fer res, que són incapaços de donar resposta a la necessitat de la multitud. Però una cosa sí que Jesús els la demana, perquè la poden fer sense dificultat: organitzar la multitud en grups de cinquanta persones: "Feu-los seure en grups de cinquanta" (Lc 9,14). Per què en grups de cinquanta? Potser perquè des del punt de vista organitzatiu grups d'aquestes dimensions s'ajustarien al pa que cap en un cistell, fet que permetria als deixebles de repartir més fàcilment el pa multiplicat. Però potser també perquè cinquanta persones formen una comunitat en la qual hom es pot conèixer, pot dialogar, i sobretot pot compartir la sorpresa i el goig d'experimentar un miracle tan extraordinari del Senyor. A més, tot menjant, es podran repetir els uns altres les paraules escoltades de Jesús durant la llarga catequesi del dia, ajudant-se a recordar-la i a comprendre-la. Així la multitud no menjarà pa solament, sinó que rumiarà també la paraula de Déu.

A més d'aquest encàrrec d'organitzar la multitud en comunitat per compartir el pa i la paraula, els deixebles són cridats evidentment a una segona tasca, també possible a les seves forces: la de repartir els pans i els peixos.

Entre aquests dos encàrrecs, d'aquestes dues tasques possibles fins i tot per al qui ja no podia fer res més, s'esdevé el miracle de la multiplicació dels pans i dels peixos, això és el misteri d'allò que només Jesús pot fer.

Els deixebles, i nosaltres amb ells, són educats doncs a establir una nova relació amb els propis límits i amb els dels altres, però també amb les pròpies capacitats i les dels altres. Perquè Jesús fa que les nostres impossibilitats esdevinguin el lloc misteriós on ell actua, demanant-nos després de posar les nostres capacitats al servei de la difusió del seu do extraordinari a la humanitat afamada i abandonada a si mateixa.

Els deixebles han d'aprendre que l'adveniment de Crist, això és la seva presència que actua enmig nostre com només Déu pot actuar, transforma radicalment la nostra manera d'afrontar la vida, de situar-nos en el drama de la vida, la nostra i la de tota la humanitat. Precisament allà on s'esgoten els recursos humans, precisament allà on tot sembla desert i buit, vet ací que la caritat de Crist crea una cosa absolutament nova, fa brollar una nova deu de vida, i la confia tot seguit a la cura i al servei dels deixebles. Les mans dels deixebles, buides primer i impotents, es tornen com les mans de Jesús, mans que donen allò que l'home no pot donar-se per ell mateix, mans que transmeten el do de Déu.

Tot educant els seus deixebles a aquest gest, Jesús no fa sinó transmetre la seva manera de ser, de viure, d'estar davant de tots i de tot. En el gest eucarístic de la multiplicació dels pans i dels peixos, com en el moment d'instituir l'Eucaristia el capvespre del Dijous Sant, Jesús ens revela que en primer lloc ell ofereix al Pare el límit humà per tal que d'ell vingui el Do de Déu que salva el món i el regenera: "Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, els beneí, els partí i els donava als deixebles perquè els servissin a la gent." (Lc 9,16)

L'Eucaristia no és només el do d'algú o de quelcom que rebem. L'Eucaristia ens dona també la gràcia i la manera de donar la nostra vida. L'Eucaristia és el do del donar-se de Crist al Pare en la caritat de l'Esperit Sant. Perquè l'autèntic miracle inesgotable al qual podem confiar sempre els nostres límits i les nostres impotències és l'amor infinit d'un Déu que es dona a si mateix perquè Déu és Do en ell mateix.

Vivint cada circumstància i relació oferint amb Jesús al Pare les nostres mans buides, i els nostres cors buits, cada moment de la nostra vida pot esdevenir un miracle, el de Crist que respon sense mesura a la fam i set d'amor de tota la humanitat.

(Homilia pronunciada al monestir de Santa Maria de Poblet)

Al servei de l'altar
**L'exposició del
 Santíssim Sagrament**

JOSEP TEIXIDÓ CUENCA
*prevere de l'arquebisbat de Barcelona,
 delegat de pastoral sacramental*

Si hem anat a alguna exposició del Santíssim Sagrament a més d'una parròquia o comunitat religiosa o d'algun moviment, segurament haurem vist que, tot i fer pràcticament el mateix, a vegades algun ministre ordenat fa coses de més i d'altres de menys. I, aleshores ens podem preguntar: "I com s'ha de fer correctament?". Per tal de contestar a aquesta pregunta, hauríem de prendre a les nostres mans el Ritual de la sagrada Comunió i del culte al Misteri eucarístic fora de la missa.

En ell, se'ns diu que a l'inici s'exposa el Santíssim Sagrament damunt mateix de l'altar, adornat amb ciris –i si pot ser millor amb flors, tret de la Quaresma i en menor mesura, de l'Advent- mentre es canta un cant eucarístic i s'encensa si s'exposa amb la custòdia. Durant l'adoració eucarística, el Ritual ens recomana vivament que es proclami la Paraula de Déu. I, en fer la reserva al final, mentre es canta un cant eucarístic, s'encensa de nou si s'exposa amb la custòdia i es resa l'oració. Seguidament, es guarda el Santíssim dins el sagrari.

¿Vista aquesta simplicitat, és bo o dolent els afegits que s'hi fan moltes vegades? Personalment, crec que cal donar la rellevància que li escau al mateix Senyor Jesucrist realment present en l'Eucaristia, és a dir, al Santíssim Sagrament i que els afegits que s'hi fan a vegades mirin de no desvirtuar ni despistar del que estem realment celebrant: l'adoració de l'Eucaristia fora de la missa; la pregària personal i comunitària amb el Senyor.

Sovint hem vist posar focs de llum potents, moltes espelmes, la custòdia realçada damunt l'altar amb el primer que ens trobem a l'abast, o sia, amb els leccionaris i missals. No crec que això últim sigui recomanable ja que, si bé els llibres litúrgics no reben el mateix tracte o dignitat que la Santíssima Eucaristia, en ells s'hi proclama la mateixa Paraula de Déu i, per tant, mereixen la seva dignitat pròpia. Sobre posar molts llums o pocs, crec que és molt recomanable la unitat de l'Eucaristia que, en teoria, s'hauria d'haver celebrat abans i haver consagrat el Cos de Crist per a exposar. Això vol dir que si posem sis canelobres a l'Exposició del Santíssim, aquest mateix nombre de canelobres haurien de ser ja presents a la celebració eucarística precedent. Això no treu que es vulgui

posar més llums, com quan fem una pregària a l'estil de Taizé, per exemple. El que és important és que es creï un veritable clima de pregària i recolliment i evitar tot allò que ens pugui despistar i descentrar l'atenció a qui realment la mereix: Jesucrist present en l'Eucaristia.

Animem-nos, doncs, a celebrar bé aquesta celebració cùltica amb senzillesa i dignitat per tal de crear un veritable clima de pregària, posant com a centre el mateix Jesús-Eucaristia.

(Publicat a *Missa Dominical*)

Reclinats sobre el pit del Senyor

L'acompanyament, un servei de l'Església

ANTONIO RODRÍGUEZ MORENO

prevere de l'arquebisbat de Tarragona

director del secretariat diocesà per a l'acompanyament

Es necessari obrir nous espais per a la comunicació i el retrobament. I és imprescindible la incorporació de laics, religiosos i seglars, homes i dones, en l'acompanyament, i que aquesta incorporació visibilitzi de manera real el reconeixement d'aquest ministeri.

Actualment, la tasca d'orientar a les persones i ajudar-les a prendre decisions és molt necessària ja que tothom, en algun moment, necessita ser escoltat i recolzat. Són molts els moments on les persones necessiten expressar-se, tenir algú que els escolti i els compregui, sigui en l'àmbit que sigui. Aquesta «orientació espiritual» engloba la totalitat de la persona, però cal saber-la acompanyar, per això és indispensable formar-se per poder acompanyar correctament.

L'Església necessita d'una mirada propera per a poder contemplar, commoure'ns i aturar-se davant l'altre tantes vegades com sigui necessari. Acollir la Vida, acompanyant la Vida.

De tots els elements que poden trobar-se en l'acompanyament, en podem destacar tres:

Arribar al creixement ple.

Anunciar Jesús.

Encoratjar la Vida, així, amb majúscules.

Sobre l'acompanyar en el creixement, significa, entre altres coses, que les persones es desenvolupin en la mesura de lo possible, que prenguin decisions lúcides acordes amb la vocació de cadascun.

Es indispensable la recuperació de l'acompanyament espiritual, no només per als creients que busquem viure la vida a la llum de la fe, sinó també per al conjunt de l'Església i del nostre món.

La clau de les diferents línies d'acompanyament: per a la iniciació cristiana, el discerniment vocacional i la increença, s'ha de viure sempre en clau de missió. És necessari formar comunitats cristianes que acullen i acompanyen, que tenen com a prioritat atendre als últims.

En relació a l'acompanyament per a famílies, joves i escola, cal afavorir processos en els quals, aquells als qui acompanyem en el creixement, trobin la nostra mediació, que podem anomenar com a pa, paraula i projecte.

Un altre conjunt molt important de línies de treball és el de les situacions de sofriment, precarietat i vulnerabilitat. Sobre l'acompanyament en aquestes realitats, la clau per poder acompanyar i no abandonar en aquestes situacions, és allargar la mà i comptar sempre amb els altres. Aquesta és una actitud que ens demana despreniment, i aprendre una gestió de les emocions que mai no es poden improvisar.

Repensar l'acompanyament mateix, en els contextos d'avui en dia, requereix revisar profundament allò que suposa viure aquest acompanyament en cada àmbit en concret.

En l'època de les major facilitats per a la comunicació hi ha molta gent que necessita contrastar, comunicar-se des del fons, consultar, aconsellar-se i curiosament no és fàcil trobar persones adequades per això.

Avui necessitem, més que mai, una atenció i un tracte personalitzats en un món cada vegada més agressiu i anònim. Totes aquelles persones que de sobte es troben davant un moment crucial en la seva vida, podem dir que cada pàgina de l'Evangeli està escrita per a elles. I que en aquestes circumstàncies vitals la persona té una capacitat tremenda per a entrar en el misteri de Déu.

Rentar els peus

El Sínode a Tortosa, regal de Déu providencial

JOSÉ-LUÍS ARIN

*prevere del bisbat de Tortosa
vicari general*

CONVOCATÒRIA Responent a la crida del Papa Francesc, el bisbe Enric designà responsables diocesans del Procés Sinodal el jove matrimoni Maria Palau i Roger Marco, acompanyats per un prevere, un Diaca Permanent i una religiosa; a més d'un laic/a de cada Zona Pastoral de Bisbat. L'Equip diocesà ha estat acompanyat constantment pel Bisbe.

El dissabte 16 d'octubre va tenir lloc la Jornada d'Inici de la Fase Diocesana. Pel matí al Seminari, amb assistència d'unes 250 persones, el professor Eloy Bueno, membre de la Comissió Teològica de la Santa Seu, explicà les claus del Procés Sinodal. Havent compartit taula de germanor, al vespre va tenir lloc a la Catedral l'Eucaristia d'Inici de la Fase Diocesana del Sínode, concelebrant més de 20 preveres.

La Comissió ha fet un gran treball preparant els "materials" corresponents als 10 nuclis temàtics proposats que s'anaven penjant a la pàgina web diocesana del Sínode i també es van imprimir en paper.

PARTICIPACIÓ S'han constituït uns 50 Grups Sinodals estables que han presentat 280 aportacions: l'edat mitjana dels participants ha estat de 58 anys, la majoria dones i quasi tots propers a la Parròquia.

Es va difondre una Enquesta general, responent-hi 825 persones sobretot pares i mares de catequesi parroquial, dels quals almenys un 60% no se senten propers o fins i tot es diuen contraris a l'Església.

S'han fet dues Sessions sinodals telemàtiques molt interessants, amb més de 70 participants a cadascuna, la majoria membres de Grups Sinodals.

La *parresia* del Papa Francesc convidant els allunyats a manifestar llur opinió sobre l'Església no ha tingut el resultat desitjat: sí han participat pares i mares dels nens/es de Catequesi convidats per WhatsApp.

FORTALESES Molts encara recorden amb goig l'experiència del Sínode Diocesà dels anys 84-88 d'on van néixer iniciatives pastorals renovadores.

La majoria de membres ja viuen experiències d'estil sinodal on s'expressen i s'escolten fraternalment: catequistes, equips de Càritas, acompanyants de joves, Equips de Matrimonis, Grups de Bíblia..

Una experiència novedosa ha estat la reunió local conjunta de religioses i religiosos.

Tothom percep la gràcia divina de la iniciativa del Ressuscitat que surt a l'encontre dels dimissionaris deixebles d'Emmaús, els escolta i els reanima amb la seva Paraula, la força de la caritat i l'Eucaristia, fins que es reincorporen a la Comunitat.

FEBLESES El temps per a preparar i animar a la participació ha estat massa curt: tot s'ha viscut amb precipitació. Per això no tots els Grups han treballat tots els nuclis temàtics.

Igualment el ventall ambigu d'algunes preguntes del qüestionari no ha ajudat molt a la concreció.

S'usa molt llenguatge extra-ecclesial com estructura piramidal, o els de baix i els de dalt; gairebé mai es parla de l'Església en primera persona del plural com a família que som: reflectint desafecció vers l'Església en alguns membres sinodals.

Segueix essent assignatura pendent l'espiritualitat de comunió definida com a capacitat de sentir el germà de fe en la unitat del Cos Místic com "un que em pertany" (*Novo Millenio Ineunte*). Així com també la resolució 120 del Concili Provincial Tarraconense: *Que s'afavoreixi una mentalitat i espiritualitat de comunió que abasti tots els nivells revifant l'esperit de comunió i pertinència a l'Església en la línia doctrinal del Vaticà II.*

La corresponsabilitat ecclesial es veu fortament frenada per la inèrcia d'uns en decidir tots sols sense escoltar els altres i per la comoditat d'altres en no voler assumir responsabilitats.

IMPACTE INTERN Els participants ho han viscut molt contents com un regal de Déu després de la prova ecclesial de la pandèmia, una experiència providencial que permetrà reactivar iniciatives aturades.

S'ha destacat la necessitat de conrear una intensa vida de pregària a la llum de la Paraula de Déu per a un bon discerniment ecclesial.

S'ha vist fonamental i necessària la consciència de la importància del laïcat per a aportar el seu carisma en la transformació del món i també en la renovació de l'Església.

S'ha insistit en què cal activar i potenciar l'estil sinodal dins els òrgans de decisió de l'Església sense negar per això el seu caràcter sacramental i jeràrquic.

IMPACTE SOCIAL Enlloc s'ha aconseguit una trobada seriosa amb persones allunyades de l'àmbit parroquial: per això l'impacte social ha estat nul.

No ens ha d'estranyar que a certs Mitjans de Comunicació només els hagin interessat els resums de propostes cridaneres.

ANHELS MÉS PROFUNDS Sovinteja el desig d'una Església més Poble de Déu: noble desig que s'ha de complementar amb la certesa de què la identitat, força i missió, de l'Església venen de dalt, és a dir, de l'Esperit del Ressuscitat (*Lumen Gentium* del Vaticà II); tot i que el seu estil sí ha de ser sinodal i fratern per a escoltar amb garantia la veu de l'Esperit sense manipular-la..

S'ha manifestat la necessitat d'una més profunda formació sobretot en Bíblia, Doctrina Social de l'Església, Litúrgia, etc, per poder donar raó de la nostra esperança (1Pe 3.15)

Hi abunda el desig de reduir la distància entre la societat actual i l'Església, jutjada com antiquada i desfasada; però no s'explicita prou que l'actualització de l'Església ha de venir del compromís de tots els seus membres per una major fidelitat a Crist, a l'Evangeli i a la Tradició viva de l'Església.

Es reclama major capacitat de decisió en els Consells Pastoral que han de recollir els valors de corresponsabilitat, sinodalitat i diàleg, propis de l'experiència eclesial.

És majoritari el clam a favor de celebracions litúrgiques vives, senzilles, comunitàries i profundes: però no és tan majoritària la implicació dels qui s'ofereixen a animar els cants, a preparar la celebració..

Han estat abundoses les peticions d'un major reconeixement del paper de la dona dins l'Església.

FERIDES Es denuncia el "clericalisme" (tant en clergues com en laics) d'abús de poder quan es viu la responsabilitat encomanada com a domini sobre una àrea pastoral, desconnectant del Bisbe que l'ha delegat i dels destinataris als qui cal servir.

L'ideal eclesial és la recerca fidel i comunitària de la unitat, més que el poder d'una majoria numèrica.

Una visió radicalment democràtica de l'Església pot fer perdre de vista la fidelitat al projecte identitari del qui és el camí, la veritat i la vida (Jn 14,6).

Alguns manifesten decaïment anímic per la sensació frustrant de què la seva opinió no és tinguda en compte: el perill del decaïment només es pot combatre amb la pregària que acull la gràcia de Déu i amb el recolzament sinodal dels germans.

No és fàcil el discerniment. Des de la consciència de què la joia de l'Evangeli omple el cor dels qui es troben amb Jesús (*Evangelii Gaudium* n° 1), caldrà revisar-nos humilment per detectar si tenir el cor mancat de joia pot voler dir que en realitat ens manca l'experiència vital de la trobada amb Jesús.

PRESENTACIÓ DE LA SÍNTESE El dissabte 4 juny a la plaça de l'absis de la Catedral, davant unes 350 persones de tot el Bisbat, a partir de les 19:30 h va tenir lloc la presentació de la Síntesi Diocesana.

Mitjançant diapositives i vídeos des de una pantalla gegant, diversos testimonis van anar presentant el treball dels diversos Grups sinodals.

A les 21 h començava des del Palau Episcopal, la solemne Processó per a la Vetlla de pregària de Pentecosta en la Catedral, molt ben preparada i participativa. Els cants, animats per un bon grup instrumental, van potenciar la pregària doble de l'Assemblea orant.

En la homilia el bisbe Benavent va fer un magnífic resum de les legítimes expectatives sinodals: Preguem l'Esperit Sant perquè ens doni desig de santedat, actitud esperançada, espiritualitat de comunió i esperit missioner.

A partir de les 22:30 h, una altra vegada a la plaça de l'absis de la Catedral, es va compartir una vetllada festiva animada pel Grup "Quico el Celio" amb cançons populars de les nostres terres i compartint el sopar fins ben avançada la nit.

I ARA QUÈ? Restant tots a l'espera esperançada del Document Final amb l'Exhortació Apostòlica Post-Sinodal del sant Pare, el sr Bisbe anima a la continuïtat dels Grups amb dinàmica sinodal.

Ja pel proper Curs Pastoral 2022-2023 s'ha anunciat que es proposaran esquemes de treball..

Alguna Parròquia ja ha començat a treballar recollint els suggeriments que afectaven directament a la vida de la seva Comunitat i s'han proposat camps d'acció convidant, en assemblea parroquial, perquè cadascú es compromet en algun camp apostòlic: Litúrgia, Catequesi, acompanyament a la gent gran...

Un bisbe ens parla

Jerusalem, ciutat cristiana, jueva i musulmana

+JOAN ENRIC VIVES

arquebisbe d'Urgell

Els Bisbes membres de la Coordinadora per a la Terra Santa van emetre un Comunicat després de la seva reunió a Jerusalem a finals del mes de maig, que us resumeixo pel seu interès. Els cristians venerem la Ciutat santa de Jerusalem com a ciutat de Jesús i també ciutat nostra, “Església Mare” l’anomenem, perquè hi ha els llocs sants de la mort i de la sepultura buida de Jesucrist, el Cenacle i la muntanya de les Oliveres... i perquè allà va néixer l’Església, Cos de Crist. Amb tot, també l’estimen i la tenen com a seva els jueus i els musulmans. Cal que continuï essent un patrimoni comú i no convertir-la mai en el monopoli exclusiu de cap religió. És el nostre dret i el nostre deure com a cristians defensar l’obertura i la universalitat de la ciutat.

La presència de la comunitat cristiana és essencial per a la identitat de Jerusalem, tant ara com en el futur. Tot i això, la continuïtat de la seva presència es veu avui amenaçada per l’ocupació i la injustícia. Ara s’enfronten a la violència i la intimidació de grups de colons, a restriccions a la seva llibertat de moviment o a separacions familiars per l’estatus que se’ls ha assignat. Hem de compartir la preocupació per les restriccions unilaterals a la llibertat de culte durant la Pasqua, imposades per la policia israeliana. I l’assassinat de la periodista catòlica palestina Shireen Abu Akleh i el vergonyós atac als acompanyants en el seu funeral, ha estat extremadament dolorós.

A Jerusalem molts, de diversos orígens, estan vivint en la pobresa, que s’ha vist agreujada per la pandèmia. L’absència de pelegrins durant els dos darrers anys ha devastat els mitjans de subsistència, deixant algunes famílies amb dificultats per a aconseguir habitatge, aliments o altres productes bàsics.

Enmig d’aquests desafiaments, però, hi ha signes d’esperança. Els Bisbes de la Coordinadora van visitar organitzacions cristianes que es responsabilitzen del benestar de la seva comunitat i de la societat en general. Treballen incansablement per alleujar les dificultats i millorar la vida. Joves que, malgrat enfrontar-se diàriament a violacions dels seus drets humans fonamentals, es neguen a ser la darrera generació de cristians a la ciutat santa de Jerusalem. Quan els pelegrins retornin una altra vegada, ells demanen que donin suport als cristians de Jerusalem i de tota la Terra Santa. És essencial que tots els

pelegrins coneguin i es comprometin amb la realitat de la vida de la comunitat cristiana d'allà. Un veritable pelegrinatge a Terra Santa ha de ser un viatge de fe, d'encontre i de solidaritat.

El Papa Francesc ha afirmat diverses vegades el valor universal de Jerusalem, que va més enllà de qualsevol consideració de les qüestions territorials (cf. Carta del Papa Francesc al Gran Imam d'al-Azhar, gener 2018). Inspirats per Crist que és la nostra Pau, tots els cristians hem d'ajudar a preservar el caràcter sagrat de la ciutat i a promoure una autèntica visió de Jerusalem com a lloc de diàleg i d'unitat. Preguem per la pau a la Terra Santa, pel diàleg i la reconciliació entre tots els qui hi viuen i l'estimen, i perquè sigui possible la solució dels dos estats Israel i Palestina vivint en pau, i la ciutat de Jerusalem amb un estatut internacionalment reconegut i respectat.

Hem vist, hem llegit

De viatge amb Jesús de fra Arun de Madurai

EDUARD REY

provincial dels caputxins

Durant molts segles, Europa ha enviat missioners més enllà de les seves fronteres. A Àsia, des dels franciscans que s'endinsaren en l'imperi mongol en el segle XIII fins als jesuïtes que a partir del segle XVI evangelitzaren l'Índia, els missioners van crear comunitats inserides en cultures d'una gran força i personalitat pròpia, comunitats que, trobant-se sempre en minoria, han conservat admirablement la fe amb molta vitalitat. Avui la direcció de la missió ha canviat, i són missioners indis (i indonesis, filipins, africans o llatinoamericans) els qui arriben a l'Europa secularitzada per reforçar la presència de l'Església. Fra Arun Renald Stephen, caputxí, és un d'aquests missioners. Nascut a Madurai, a l'estat indi de Tamil Nadu, el 1986, va arribar a Catalunya pocs mesos després de rebre l'ordenació presbiteral l'any 2017.

En l'exercici del ministeri sacerdotal, fra Arun estima d'una manera especial el servei de la predicació. Quan tot just portava dos mesos a Catalunya, ja ens va demanar als frares de la comunitat que li traduïssim una homilia de l'anglès al català, la va aprendre de memòria i la va predicar. Estant encara al seu país, fra Arun ja havia escrit alguns llibres en la seva llengua materna, el tàmil, entre ells unes meditacions sobre la Passió de Jesús que Editorial Balmes va publicar traduïdes al català ja fa alguns anys amb el títol de "L'amor és de color vermell".

Ara fra Arun ens ofereix el llibre “De viatge amb Jesús”, comentaris a l’evangeli de sant Lluc basats en les seves homilies del cicle C que estem recurrent en la litúrgia d’enguany. Les homilies de fra Arun segueixen un esquema que les fa especialment atractives. Sempre comença amb una anècdota o la narració d’algun fet, que després lliga amb el fragment corresponent de l’evangeli. Les anècdotes, que poden ser de personatges tan diversos com el guitarrista Jimmy Hendrix o la mare Teresa de Calcuta, il·lustren i actualitzen el missatge de l’evangeli, alhora que donen color i vida a la reflexió. Els diversos capítols no estan presentats seguint l’ordre de l’evangeli ni el de la litúrgia, sinó agrupats de manera temàtica en diversos apartats.

Una petita joia amagada en el llibre és el pròleg, publicat ja de manera pòstuma, que fra Arun va demanar a l’enyorat bisbe Toni Vadell. Llegit el llibre encara en forma d’esberrany, el bisbe Toni, ja malalt, però amb l’entusiasme i la disponibilitat que el caracteritzava, transmet en aquest petit pròleg no sols ganes de llegir el llibre, sinó aquella manera de ser que el va fer tan estimat a Mallorca i a Barcelona. El llibre l’ha publicat Editorial Albada, una editorial que ha estat inactiva durant algun temps però que ara ha reprès l’activitat amb nou vigor i il·lusió.

Com a provincial dels caputxins de Catalunya, he de dir que d’ençà que el llibre s’ha publicat contínuament rebo comentaris elogiosos i felicitacions, d’ambients i persones ben diferents. De fet, la primera edició ja s’ha esgotat i s’ha hagut de fer el tiratge d’una segona. També la mateixa Editorial Albada n’ha tret la versió castellana. “De viatge amb Jesús” és un llibre que entra fàcilment, però que ha estat treballat per fra Arun tenint cura fins de l’últim detall. Tot i que està pensat sobretot per acompanyar la reflexió dels seglars que volen anar més a fons en l’evangeli que llegim els diumenges a l’eucaristia, crec que també pot ser molt útil per als preveres a l’hora de prendre idees per a les homilies.

El projecte de fra Arun és anar publicant els llibres corresponents als altres evangelis, seguint el ritme dels corresponents anys litúrgics. El títol “De viatge amb Jesús” ha estat pensat especialment a partir del lloc que ocupa el viatge a Jerusalem a l’evangeli de sant Lluc, però jo crec que reflecteix també l’experiència d’aquest missioner que, viatjant amb Jesús, ha arribat a la nostra terra i cerca camins creatius per escampar la Bona Nova. Que ens sigui una invitació perquè nosaltres no ens cansem de continuar aquest viatge en la millor de les companyies.